

Do jádra úvah o politice odborného vzdělávání a přípravy (OVP) se v zájmu zlepšení prokazování kvality stále více dostává sledování uplatnění absolventů. Tento zpravodaj sítě EQAVET (evropský referenční rámec pro zajišťování kvality v oblasti odborného vzdělávání a přípravy) se na tuto otázku zaměřuje a shromažďuje příklady toho, jak ji členské státy řeší v projektech financovaných z programu ERASMUS+. Popisuje také významnou aktivitu týkající se vzájemného učení v oblasti sledování uplatnění absolventů, která proběhla na podzim ve Finsku, a také poznatky prezentované na posledním fóru sítě EQAVET.

V úvodníku nás generální tajemník Evropského sdružení poskytovatelů odborného vzdělávání a přípravy (EUproVET), Mattie Isokallio, seznamuje s ústřední úlohou, kterou mohou při sledování uplatnění absolventů sehrát poskytovatelé OVP na lokální i regionální úrovni. Z hlediska poskytovatelů OVP je sledování uplatnění absolventů základní součástí systému zajištění kvality a nedávno vydané doporučení Rady se zaměřuje na používání sledování jako vynikajícího prostředku k rozvoji vysoce kvalitního OVP, k podpoře produktivity a zaměstnatelnosti.

V Chorvatsku zahájila Agentura pro odborné vzdělávání, přípravu a vzdělávání dospělých (AVETA) pilotní projekt zaměřený na sledování uplatnění absolventů OVP na úrovni poskytovatelů. Projekt již nyní nabízí důležité studie a průzkumy o rozvíjení efektivních systémů sledování na úrovni poskytovatelů. Informace získané pomocí této metodiky jsou pro poskytovatele OVP velmi důležité, protože jim umožňují zlepšit svou nabídku tím, že sladí potřeby v oblasti odborné přípravy s potřebami trhu práce a povzbudí osobní i profesní růst studentů.

O významu sledování z hlediska zájmu národních referenčních bodů (NRP) sítě EQAVET svědčí také aktivita vzájemného učení uspořádaná v říjnu finským národním referenčním bodem, která se zaměřovala právě na systémy sledování a na to, jak mohou být použity na podporu zlepšení kvality poskytované OVP. Mezi zajímavá témata, která se na této akci vzájemného učení probírala, patří legislativní opora sledování, jeho kulturně podmíněné přijetí spojené s financováním poskytovatele.

Význam politiky sledování uplatnění absolventů dokládá také skupina odborníků, kterou Evropská komise zřídila za účelem podpory Doporučení o sledování uplatnění absolventů¹. Tato skupina se bude zabývat vysokoškolským vzděláváním i odborným vzděláváním a přípravou a bude v ní zastoupen i sekretariát sítě EQAVET. Zaměří se na kvalifikace evropského rámce kvalifikací od úrovně 4 výše a zvaží použití administrativních i agregovaných dat. Přezkoumávat bude také otázky politiky a její implementace.

Vzájemné učení je i nadále důležitou součástí metodiky, kterou síť EQAVET používá jako prostředek sdílení zkušeností a k prohlubování znalostí o klíčových tématech zajištění kvality OVP. Proto zpravodaj informuje o dvou aktivitách vzájemného učení:

1. Aktivita vzájemného učení, kterou uspořádal sekretariát sítě EQAVET spolu s Národním ústavem pro vzdělávání (NÚV) v České republice, hledala efektivní cesty pro zapojování učitelů, instruktorů i žáků do všech čtyř fází cyklu kvality (plánování, realizace, evaluace výsledků a revize vzdělávacích programů), a to v souladu s příslušnými ukazateli a deskriptory EQAVET.

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:52017DC0249>

2. NRP považují aktivity vzájemného učení za stále důležitější složky svých pracovních programů financovaných z programu ERASMUS+, jak je vidět i na aktivitě vzájemného učení na téma vzájemného hodnocení jakožto způsobu podpory zajištění kvality, kterou v květnu 2018 s podporou kolegů z Finska, Rumunska a Řecka uspořádal italský NRP.

Zpravodaj také dokládá širší význam sítě EQAVET, jenž se odráží ve zprávě Evropské nadace odborného vzdělávání (ETF) a v její práci na rozvoji zajištění kvality OVP v zemích zapojených do činnosti nadace. EQAVET nabízí těmto zemím mimo EU rámec pro lokalizaci jejich snah v oblasti zajištění kvality a pro to, aby mohly ještě zavčas pokládat otázky týkající se vlastních politik. Také zemím umožňuje sladit jejich politiky zajištění kvality s politikami EU. Od vytvoření fóra ETF týkajícího se zajištění kvality OVP v roce 2017 narůstá míra spolupráce se sítí EQAVET a NRP.

Zpravodaj obsahuje také článek Helene Sabbagh z DEQA-VET, ve kterém přibližuje německé zkušenosti s učením se prací.

Vrcholem celoroční práce bylo fórum sítě EQAVET uspořádané ve Vídni v listopadu 2018 v rámci Evropského týdne odborných dovedností. Zaměřovalo se na to, aby byl slyšet hlas účastníků vzdělávání, a na význam jejich role při posilování kvality OVP. Mezi výsledky tohoto setkání patří shoda účastníků na tom, že účastníci vzdělávání jsou klíčovými partnery při rozvíjení účinných systémů zajišťujících kvalitu OVP. Nabídka kurzů pro účastníky vzdělávání se musí stále více řídit poptávkou a tím, aby to, co je dobré pro účastníka vzdělávání, bylo dobré i pro zaměstnavatele a společnost. V mnoha zemích je OVP pro účastníky vzdělávání první volbou. Čím více účastníků vzdělávání bude vyprávět o tom, jak uspěli a proč se rozhodli dokončit program na úrovni počátečního OVP, tím více se bude zvyšovat i hodnota OVP. Zapojení členů ETF je mezníkem pro pokračování těchto setkání a naši členové i země zapojené do ETF ho vřele vítají.